

AVOCATII AZVARLA SRI DIN DOSARE – UNBR acuza proiectul lui Predoiu care baga SRI in anchetele penale: “Prevederile incalca dispozitiile constitutionale si pun in pericol dreptul la un proces echitabil si la aparare... Reintroducerea ca mijloace de proba in procesul penal a inregistrarii rezultate din activitatile specifice culegerii de informatii, fara a fi prevazute garantii referitoare la contestarea legalitatii mijlocului de proba si a procedeelelor probatorii prin care au fost obtinute”

Scris de George TARATA | Data: 25.11.2020 13:18

Avocatii se revolta impotriva reintroducerii SRI in dosarele penale. **Uniunea Nationala a Barourilor din Romania critica in termeni dur proiectul de lege de modificare si completare a Legii nr.51/1991 privind securitatea nationala a Romaniei** initiat de ministrul Justitiei Catalin Predoiu (foto) si adoptat tacit in urma cu cateva zile de Camera Deputatilor, prin care se da liber folosirii in dosare penale ca mijloc de proba a interceptarilor si filajelor SRI rezultate din activitati autorizate pe mandate de siguranta nationala sa fie folosite in dosarele penale, astfel cum sunt comunicate de SRI ([click aici pentru a citi](#)).

Astfel, intr-un comunicat de presa de marti, 24 noiembrie 2020, UNBR atrage atentia ca proiectul de lege incalca dispozitiile constitutionale si pune in pericol dreptul la un proces echitabil si dreptul la aparare, dar si libertatile fundamentale. De asemenea, UNBR subliniaza ca Legea nr.51/1991 privind securitatea nationala a Romaniei nu poate veni sa amendeze dispozitii din Codurile fundamentale ale Romaniei pentru ca aceasta ar constitui o ingerinta in puterea judecatoreasca.

Prezentam pozitia UNBR:

“Pozitia UNBR fata de propunerea legislativa pentru modificarea si completarea Legii nr.51/1991 privind securitatea nationala a Romaniei

Proiectul de lege nu prevede nicio procedura de contestare de catre justitiabili a legalitatii probelor obtinute de serviciile de informatii prin interceptari, ci doar verificarea legalitatii acestora si a procedeeelor probatorii prin care inregistrările au fost obtinute, in procedura de camera preliminara.

In urma analizei Proiectului de lege pentru modificarea si completarea Legii nr.51/1991 privind securitatea nationala a Romaniei, adoptat tacit de Camera Deputatilor la data de 17.11.2020 si transmis Senatului, in calitate de camera decizionala,

Uniunea Nationala a Barourilor din Romania constata ca prevederile din acest proiect de lege incalca dispozitiile constitutionale si pun in pericol dreptul la un proces echitabil si dreptul la aparare.

Modificările pe care le criticăm se referă la reintroducerea ca mijloace de probă în procesul penal a înregistrărilor rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercitiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, fără a fi prevăzute garanții reale și efective referitoare la contestarea legalității mijlocului de probă, cât și a procedurilor probatorii prin care acestea au fost obținute, în condiții de efectivitate.

Proiectul de lege vine să confere valoare probatorie informațiilor obținute de către serviciile speciale prin interceptări și filaje. Aceste probe au fost eliminate în urma admiterii excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 139 alin. (3) teza finală din Codul de procedură penală, prin Decizia Curții Constituționale a României nr. 55/2020.

UNBR apreciază că proiectul de lege pune în pericol drepturile și libertățile fundamentale, pentru următoarele motive:

Remedierea unor dispoziții declarate neconstituționale trebuie făcută în același act normativ sancționat constituțional. În cazul de față, prin Decizia nr. 55/2020, Curtea Constituțională a declarat neconstituțional art. 139 alin. (3) teza finală din Codul de procedură penală. Considerăm că acesta nu poate fi adaptat cerințelor constituționale decât prin același act normativ, respectiv Codul de procedură penală. Mai mult, Curtea Constituțională a considerat că legalitatea înregistrărilor ce rezultă din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercitiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, care sunt folosite în procesul penal, trebuie verificată respectând aceleși garanții procedurale aplicabile în cazul folosirii în cursul procesului penal a înregistrărilor ce rezultă din aplicarea sistemului reglementat de Codul de procedură penală (punctul 50 din Decizia CCR nr. 55/2020). **Or, o adaptare a cerințelor constituționale referitoare la Codul de procedură penală prin Legea privind securitatea națională a României poate constitui un precedent periculos.**

Legislația în vigoare prevede două sisteme normate din care pot rezulta înregistrări, respectiv un sistem reglementat de Codul de procedură penală și un sistem reglementat de Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României.

Prin Decizia nr. 55/2020, Curtea Constituțională a statuat că, în ambele situații, trebuie să fie aplicabile aceleși garanții referitoare la contestarea legalității mijlocului de probă, cât și a procedurii probatorii prin care acestea au fost obținute (punctul 48 din Decizia CCR nr. 55/2020).

Asadar, principala critică făcută de Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr. 55/2020, este că în cazul înregistrărilor - mijloace de probă ce rezultă din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercitiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului, legiuitorul nu a reglementat o procedură specifică aplicabilă în cazul contestării legalității acestora (punctul 52 din Decizia CCR nr. 55/2020). Or, proiectul nu prevede nicio procedură de contestare de către justițiabili a legalității acestor probe, ci doar verificarea legalității acestora și a procedurilor probatorii prin care înregistrările au fost obținute, în procedura de cameră preliminară.

Pe de altă parte, nici sub aspectul competenței de verificare în cameră preliminară proiectul nu răspunde cerințelor constituționale.

Curtea a observat ca, daca in cazul supravegherii tehnice, dispusa potrivit Codului de procedura penala, legalitatea administrarii probelor este realizata, in principiu, de o instanta egala in grad cu cea care a emis mandatul de supraveghere tehnica, in cazul mandatelor emise in temeiul Legii nr. 51/1991, analiza legalitatii acestora este realizata, de cele mai multe ori, de instante ierarhic inferioare celei care a emis mandatul (emiterea mandatului fiind realizata intotdeauna de inalta Curte de Casatie si Justitie). Or, consacrarrea Inaltei Curti de Casatie si Justitie, prin Legea nr. 51/1991, ca instanta specializata in domeniul autorizarii activitatii specifice culegerii de informatii care presupun restrangerea exercitiului unor drepturi sau al unor libertati fundamentale ale omului presupune si o anumita competenta specializata a acesteia, strict determinata de lege (punctul 54 din Decizia CCR nr. 55/2020)

Observam insa ca proiectul prevede ca legalitatea acestor probe si a procedeeleor probatorii prin care inregistrarile au fost obtinute se verifica, in procedura de camera preliminara, de judecatorul de camera preliminara de la instanta careia ii revine, potrivit legii, competenta sa judece cauza in prima instanta.

Ne manifestam rezervele fata de normele tranzitorii de la art. II alin. 1 si 2 din propunerea legislativa, prin care se realizeaza o modificare indirecta a dispozitiilor Codului de procedura penala. Potrivit dispozitiilor art. 342 Cod de Procedura Penala, obiectul procedurii camerei preliminara il constituie verificarea, dupa trimiterea in judecata, a competentei si a legalitatii sesizarii instantei, precum si verificarea legalitatii administrarii probelor si a efectuarii actelor de catre organele de urmarire penala. Potrivit art. 346 alin. 1 Cod de Procedura Penala, daca nu s-au formulat cereri si exceptii in termenele prevazute la art. 344 alin. (2) si (3) si nici nu a ridicat din oficiu exceptii, la expirarea acestor termene, judecatorul de camera preliminara constata legalitatea sesizarii instantei, a administrarii probelor si a efectuarii actelor de urmarire penala si dispune inceperea judecatii. Judecatorul de camera preliminara se pronunta in camera de consiliu, fara citarea partilor si a persoanei vatamate si fara participarea procurorului, prin incheiere, care se comunica de indata acestora. Potrivit art. 346 alin. 2 Cod de Procedura Penala, daca respinge cererile si exceptiile invocate ori ridicate din oficiu, in conditiile art. 345 alin. (1) si (2), prin aceeasi incheiere judecatorul de camera preliminara constata legalitatea sesizarii instantei, a administrarii probelor si a efectuarii actelor de urmarire penala si dispune inceperea judecatii.

Odata depasita aceasta faza procesuala, legalitatea probelor nu mai poate fi pusa in discutie, conform Codului de procedura penala. Art. II alin. 1 si 2 din propunerea legislativa analizata instituie o exceptie de la aceasta regula, respectiv extinde momentul pana la care poate fi verificata legalitatea mijloacelor de proba inregistrari rezultate din activitatile specifice culegerii de informatii care presupun restrangerea exercitiului unor drepturi sau al unor libertati fundamentale ale omului, efectuate cu respectarea prevederilor Legii nr. 51/1991 privind securitatea nationala, transmise in conditiile art. 21 alin. 1 din Legea nr. 51/1991, si anume pana la primul termen de judecata cu procedura completa, dupa intrarea in vigoare a legi de modificare, daca incalcarile nu sunt sanctionate cu nulitatea absoluta. Nu poate fi acceptata reglementarea unei asemenea situatii exceptionale in afara Codului de procedura penala, in conditiile in care intreaga procedura de verificare a legalitatii mijloacelor de proba este reglementata in Codul de procedura penala. Nici Decizia nr. 55/2020 a Curtii Constitutionale nu permite o asemenea reglementare, raportat la rgumentele deja expuse.

In concluzie, consideram ca o adaptare e cerintelor constitutionale prevazute de Decizia CCR nr. 55/2020, nu poate fi facuta decat prin modificarea dispozitiilor declarate neconstitutionale, in acelasi act normativ, respectiv Codul de procedura penala. Legea nr.51/1991 privind securitatea nationala a Romaniei nu poate veni sa amendeze dispozitii din Codurile fundamentale ale Romaniei pentru ca aceasta ar constitui o ingerinta in puterea judecatoreasca.

Comisia Permanenta a U.N.B.R”.